ຄູ່ມືການປູກເບ້ຍຊາ

ຈາກກຸ່ມຊາວສວນຊາ ບ້ານ ຍອດປ່ຽງ ແລະ ບ້ານ ໂພນ

ຈຸດປະສົງເພື່ອຂະຫຍາຍພື້ນທີ່ສວນຊາ ແລະ ປູກທົດແທນຕົ້ນຊາບາງຕົ້ນທີ່ຕາຍ ຫຼື ເປັນພະຍາດ. ຊາວສວນຊາບ້ານ ຍອດປ່ຽງ ແລະ ບ້ານໂພນ, ເມືອງແປກ, ແຂວງ ຊຽງຂວາງ ມີການປູກຕົ້ນຊາເພີ່ມຂຶ້ນທຸກປີ ໂດຍເຕັກນິກການປູກຊາແມ່ນໄດ້ຈາກປະສົບການ ຂອງຊາວສວນພາຍໃນບ້ານ ແລະ ການສຶກສາ ແລກປ່ຽນບົດຮຽນກັບ ວິຊາການ ແລະ ກຸ່ມຊາວສວນຊາທີ່ປາກຊ່ອງ.

ລະດູການປູກເບ້ຍຊາ

ລະດູການປູກເບ້ຍຊາແມ່ນເລີ່ມແຕ່ເດືອນ ມິຖຸນາ ເຖິງກາງ ເດືອນ ກໍລະກົດ (ຊ້າສຸດບໍ່ຄວນກາຍທ້າຍເດືອນ ກໍລະກົດ) ໄລຍະນີ້ ເປັນເວລາທີ່ດິນຟ້າອາກາດເໝາະສົມໃນການປູກ ເພາະມີຝົນ ສະດວກແກ່ຊາວສວນທີ່ເຮັດສວນເທິງພູຫ່າງໄກຈາກນໍ້າ.

ການກະກຽມພື້ນທີ່ປູກເບ້ຍຊາ

ກ່ອນທີ່ຈະນຳເອົາເບ້ຍຊາມາລົງປູກໃສ່ໃນສວນຊາແມ່ນຕ້ອງກະກຽມພື້ນທີ່ກ່ອນດັ່ງນີ້:

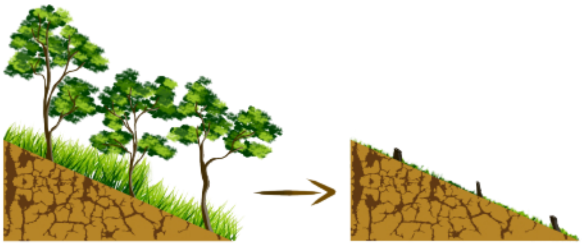

ເດືອນ ກຸມພາ, ຖາງພື້ນທີ່ (ໃນຂອບເຂດ ທີ່ອົງການຈັດຕັ້ງອະນຸມັດໃຫ້ປູກ)

ເດືອນ ມີນາ, ຈູດພື້ນທີ່

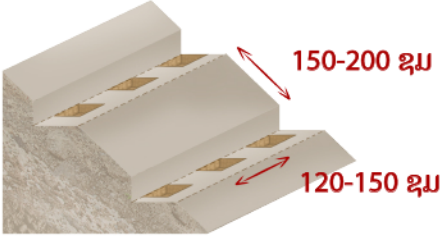

ເດືອນ ພຶດສະພາ, ເລີ່ມຂຸດຂຸມຄວາມຫ່າງລະຫວ່າງຂຸມ ແມ່ນ 120-150 ຊມ ຄວາມຫ່າງລະຫວ່າງແຖວ ແມ່ນ 150-200 ຊມ

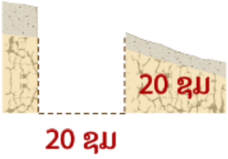

ຂະໜາດຂອງຂຸມ ແມ່ນ 20 x 20 ຊມ

ວິທີການກົ່ນເບ້ຍຊາ

ອາຍຸຂອງເບ້ຍຊາທີ່ສາມາດນຳເອົາໄປປູກໄດ້

ເບ້ຍຊາອາຍຸປະມານ 7 ເດືອນປາຍເຖິງ 8 ເດືອນແມ່ນເໝາະສົມທີ່ສຸດໃນການນຳໄປປູກ (ເບ້ຍຊາທີ່ຍັງມີແກ່ນຕິດຢູ່ໃຫ້ຮັກສາແກ່ນໄວ້ ເພາະມັນຈະໃຫ້ສານອາຫານໄປລໍ່ລ້ຽງເບ້ຍຊາ)

ເບ້ຍຊາທີ່ກ້າໃສ່ໃນເບົ້າ ກ່ອນນຳໄປປູກ ໃຫ້ຫົດນ້ຳປະໄວ້ປະມານ 12 ຊົ່ວໂມງ

ຂໍ້ລະວັງ: ເວລາປູກບໍ່ໃຫ້ດິນໃນເບົ້າແຕກອອກຈາກກັນ

ເບ້ຍຊາທີ່ກ້າຢູ່ໜານໃຫ້ໃຊ້ໄມ້ແປງ ຈິ້ມເຂົ້າໄປໃຫ້ເຖິງພື້ນຮາກແລ້ວງັ້ຂຶ້ນມາຈຶ່ງຖອນເອົາເບ້ຍຊາ ເພື່ອຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ເປືອກຮາກຊາມັນລອກ

ການຕັດຮາກ ແລະ ໃບຊາ

ພາຍຫຼັງກົ່ນເບ້ຍຊາມາແລ້ວໃຫ້ນຳເບ້ຍຊາມາຕັດໃບຊາ, ຍອດຊາ, ຮາກແກ້ວ ແລະ ຮາກຝອຍ ຕາມວິທີການລຸ່ມນີ້:

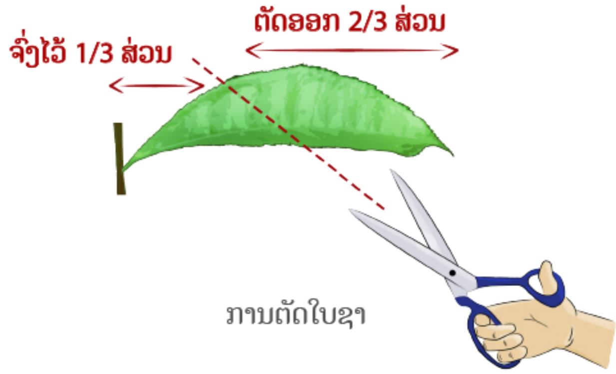

ການຕັດໃບຊາ

ໃບຍອດອ່ອນໃຫ້ຕັດອອກ ເພາະເວລາປູກໃບອ່ອນຢູ່ຍອດຈະແຫ່ວ

ໃນກໍລະນີເບ້ຍທີ່ມີສີນ້ຳຕານຈົບຈຳຍອດ

ສຳລັບໂຕນີ້ບໍ່ໃຫ້ຕັດຍອດໃຫ້ຕັດແຕ່ໃບ

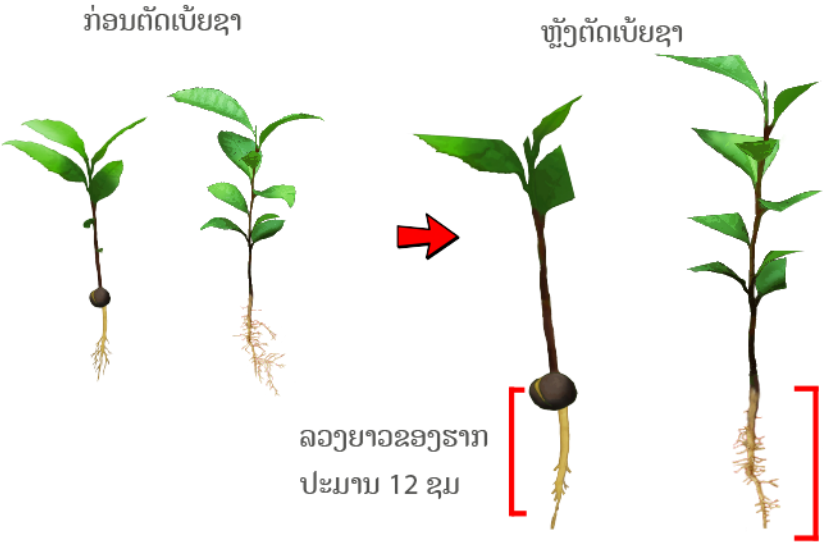

- ສັງເກດເຫັນເບ້ຍຊາຮາກຍາວເກີນໄປໃຫ້ຕັດປາຍຮາກແກ້ວອອກໃຫ້ເຫຼືອຄວາມຍາວປະມານ 12-15 ຊມ
- ຖ້າເບ້ຍໃຫຍ່ໃຫ້ຕັດປາຍຮາກແກ້ວອອກໃຫ້ເຫຼືອຄວາມຍາວປະມານ 15 ຊມ
- ໃຫ້ຕັດຮາກຝອຍດ້ານຂ້າງອອກ

ການເອົາເບ້ຍມາຊຳນໍ້າ

ພາຍຫຼັງຕັດຮາກ ແລະ ໃບແລ້ວໃຫ້ນຳເອົາເບ້ຍຊາມາແຊ່ນໍ້າດັ່ງວິທີການລຸ່ມນີ້:

- ຮາກເບ້ຍຊາທີ່ຍາວ 10 ຊັງຕີແມັດ ໃຫ້ແຊ່ໃນນໍ້າປະມານ 8 ຊັງຕີແມັດ
- ຮາກເບ້ຍຊາທີ່ຍາວ 12 ຊັງຕີແມັດ ໃຫ້ແຊ່ໃນນໍ້າປະມານ 10 ຊັງຕີແມັດ

- ຝົນຕົກປະຈຳ ຫຼື ມີຝົນຝອຍທຸກມື້ໃຫ້ນຳໄປປູກໄດ້ເລີຍ
- ຝົນຕົກໜ້ອຍ (1-3 ມື້ຕໍ່ອາທິດ) ໃຫ້ນຳເບ້ຍທີ່ຕັດແລ້ວໄປແຊ່ນໍ້າໄວ້ 3 ວັນຈຶ່ງນຳໄປປູກ

- ບໍ່ມີຝົນຕົກຫຼາຍໃຫ້ນຳເບ້ຍທີ່ຕັດແລ້ວໄປແຊ່ນໍ້າໄວ້ 7 ວັນຈຶ່ງນຳໄປປູກ (ແຊ່ນໍ້າດົນເທົ່າໃດຕົ້ນຊາຈະອີ່ມນໍ້າໄດ້ຫຼາຍເທົ່ານັ້ນ)

ກໍລະນີແຊ່ໃນນໍ້າຢາເລັ່ງຮາກ: ຜະສົມນໍ້າຢາ 1 ແກ້ວຕໍ່ນໍ້າ 60 ລິດ (ຖ້ານໍ້າໜ້ອຍໃຫ້ຜະສົມຕາມອັດຕາສ່ວນທີ່ເໝາະສົມ), ແລ້ວແຊ່ໄວ້ 12–24 ຊົ່ວໂມງ ກໍ່ສາມາດນຳເອົາໄປລົງປູກໄດ້

ການເອົາເບ້ຍລົງປູກ

ເນື່ອງຈາກພື້ນທີ່ສວນຊາເປັນດິນພູ ຈຶ່ງຄວນຂຸດດິນດັ່ງນີ້:

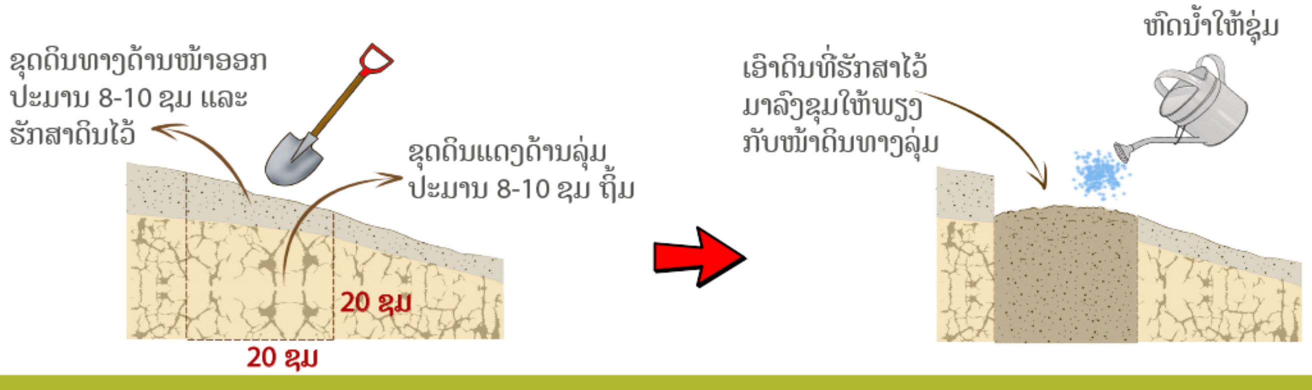

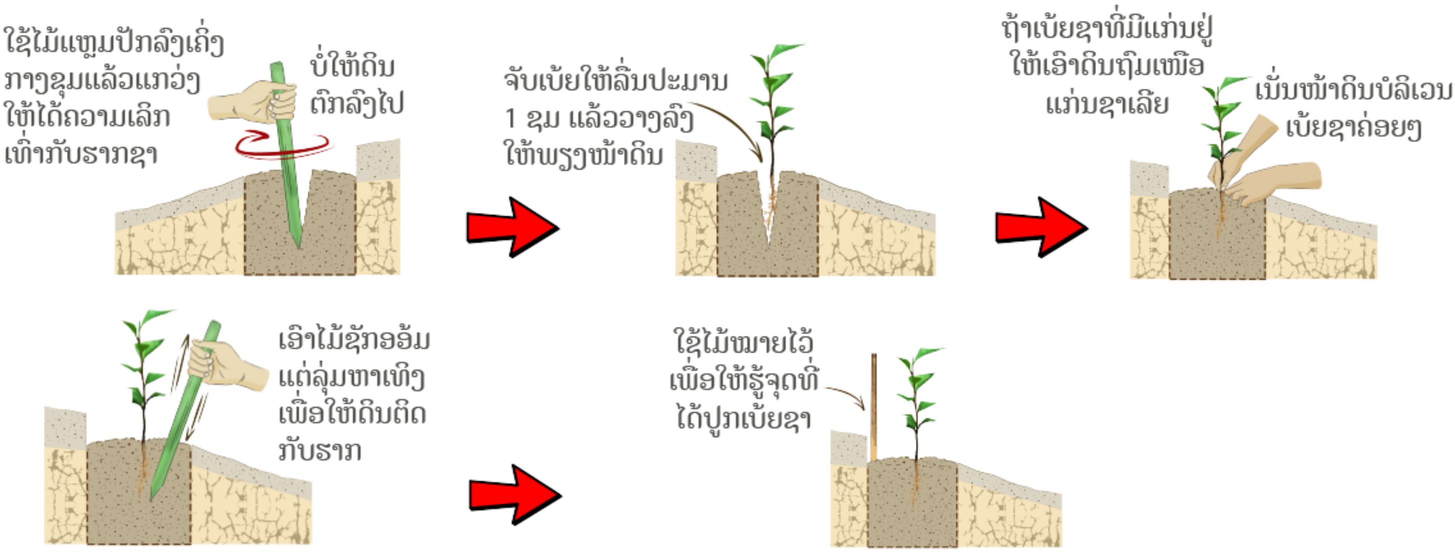

ການບົວລະບັດຮັກສາ

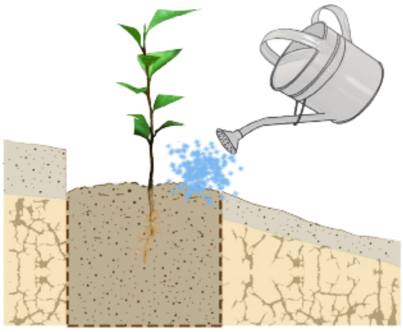

ເບ້ຍຊາບໍ່ວ່າຈະໄດ້ແຊ່ນ້ຳຢາ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ແຊ່ກໍ່ຕາມ ດີທີ່ສຸດເພື່ອຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ເບ້ຍຊາຕາຍ ພາຍຫຼັງການປູກແລ້ວໃຫ້ຫົດນ້ຳມື້ບາມື້ ຈົນຄົບ 3 ເທື່ອ.

- ຫຼັງຈາກປູກເບ້ຍຊາໃນເດືອນ ມິຖຸນາແລ້ວ ເດືອນ ກັນຍາ – ຕຸລາ ໃຫ້ເສຍຫຍ້າ ແລະ ພວນດິນອອ້ມຕົ້ນຊາ
- ຈາກນັ້ນປະໄວ້ ຈົນຮອດເດືອນ ມີນາ - ເມສາ ຂອງປີຕໍ່ມາ ຈຶ່ງພວນດິນ ແລະ ໃສ່ຝຸ່ນ

ສາມາດເບິ່ງລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມໄດ້ທີ່ເວັບໄຊທ www.laotea.org

ວິດີໂອທີ 3: ການປູກເບ້ຍຊາ

ຄູ່ມືທີ 3: ການປູກເບ້ຍຊາ

ສະໜັບສະໜູນໂດຍ:

ບໍລິການ-ສົ່ງເສີມກະສິກຳຮອບດ້ານ ບສກຮ
LURAS Lao Upland Rural Advisory Service